

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Český metrologický institut (dále jen „ČMI“), jako orgán věcně a místně příslušný ve věci stanovování metrologických a technických požadavků na stanovené měřidlo a stanovování zkoušek při schvalování typu a při ověřování stanoveného měřidla dle § 14 odst. 1 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o metrologii“), a dle ustanovení § 172 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SprŘ“), zahájil z moci úřední dne 12. 2. 2016 správní řízení dle § 46 SprŘ, a na základě podkladů vydává toto:

I

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

číslo: 0111-OOP-C099-19

kterým se stanovují metrologické a technické požadavky na stanovená měřidla, včetně metod zkoušení pro ověřování stanovených měřidel:

„výčepní nádoby“

1 Základní pojmy

Pro účely tohoto opatření obecné povahy platí termíny a definice podle VIM a VIML¹ a následující:

1.1

odměrná nádoba

odměrná nádoba (zejména výčepní sklo, džbán nebo odlivka) navržená pro určování stanoveného objemu kapaliny (s výjimkou lékárenských produktů) prodávané pro okamžitou spotřebu

1.2

odměrná nádoba s ryskou

odměrná nádoba označená ryskou udávající jmenovitý objem

¹ TNI 01 0115 Mezinárodní metrologický slovník – Základní a všeobecné pojmy a přidružené termíny (VIM) a Mezinárodní slovník termínů v legální metrologii (VIML) jsou součástí sborníku technické harmonizace „Terminologie v oblasti metrologie“ veřejně dostupného na www.unmz.cz.

1.3

koncová odměrná nádoba

odměrná nádoba, jejíž vnitřní objem se rovná jmenovitému objemu

1.4

odměrná nádoba sloužící k přelévání

odměrná nádoba, z níž se kapalina před spotřebou přelije

1.5

objem

objem představuje vnitřní objem u koncové odměrné nádoby nebo vnitřní objem k plnicí značce u odměrných nádob s ryskou

1.6

chyba objemu odměrné nádoby

rozdíl mezi hodnotou jmenovitého objemu a hodnotou skutečného objemu

2 Metrologické požadavky

Metrologické požadavky na měřidla se řídí zvláštním právním předpisem².

3 Technické požadavky

Technické požadavky na měřidla se řídí zvláštním právním předpisem².

4 Značení měřidla

Značení měřidla se řídí zvláštním právním předpisem².

5 Schvalování typu měřidla

Výčepní nádoby nepodléhají schvalování typu podle zákona č. 505/1990 Sb. o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

6 Prvotní ověření

Výčepní nádoby nepodléhají prvotnímu ověření ve smyslu zákona č. 505/1990 Sb. o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

7 Následné ověření

Následné ověření se neprovádí.

² Nařízení vlády č. 120/2016 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na měřidla (dále jen „nařízení vlády“), kterým je do české legislativy implementována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/32/EU z 26. února 2014, o měřidlech (MID)

8 Přezkoušení měřidla

Postup dle této kapitoly se uplatní při přezkušování měřidla podle § 11a zákona o metrologii na žádost osoby, která může být dotčena jeho nesprávným měřením.

8.1 Největší dovolené chyby (MPE)

Největší dovolené chyby při přezkušování odměrných nádob podle § 11a zákona o metrologii jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1 – Největší dovolené chyby (MPE)

---	S ryskou	Koncové
Odměrné nádoby sloužící k přelévání		
<100 ml	±2 ml	-0 +4 ml
≥100 ml	±3 %	-0 +6 %
Odměrné nádoby		
<200 ml	±5 %	-0 +10 %
≥200 ml	±(5 ml + 2,5 %)	-0 +10 ml + 5 %

8.2 Zkoušky

8.2.1 Referenční podmínky

Referenční teplota pro měření objemu je 20 °C.

Teplota okolního prostředí je (20 ± 5) °C.

Teplota vody použité pro zkoušení je (20 ± 5) °C.

Poloha pro zjištění správných údajů: měřidlo volně stojící na rovné ploše.

8.2.2 Postup zkoušení

Zkoušky při posouzení shody odměrných nádob se skládají z:

- a) vizuální prohlídky;
- b) zkoušky správnosti objemu.

8.2.2.1 Vizuální prohlídka

Při vizuální prohlídce se zjišťuje, zda měřidlo:

- není mechanicky poškozeno;
- je z vhodného materiálu, který je dostatečně pevný a rozměrově stálý, aby si uchoval objem v mezích MPE;
- je označeno odpovídajícím způsobem (označení objemu v zákonných jednotkách; označení výrobce; označení CE a doplňkové metrologické označení včetně identifikačního čísla oznámeného subjektu);
- nádoba, která nevyhověla uvedeným požadavkům vizuální prohlídky, se dále nezkouší.

8.2.2.2 Zkouška správnosti

Zkouška správnosti objemu odměrné nádoby pomocí etalonové odměrné nádoby:

- Zkouška správnosti objemu spočívá ve stanovení skutečného objemu vody v nádobě a jeho porovnání s objemem jmenovitým.
- Zkoušená nádoba musí být před zkouškou vyčištěná, vymokřená a odkapaná po čekací dobu 10 s. Po uplynutí čekací doby se z okraje nádoby zbylé kapky odstraní dotekem o hranu nádoby, do které se odkapávaná voda zachycuje.
- Vymokřená a odkapaná etalonová odměrná nádoba o objemu, který odpovídá objemu zkoušené nádoby, se postaví na vodorovnou desku a naplní vodou tak, aby horní okraj plnicí čárky byl tečnou nejnižšímu bodu menisku při směru pohledu v téže rovině. Při použití etalonové nádoby s odřezaným hrdlem a zabroušenou plochou řezu se po jejím naplnění upraví meniskus seříznutím hladiny pomocí zabroušené skleněné destičky. Pro použití etalonové nádoby se zohlední chyba etalonové nádoby na dané hodnotě (podle kalibračního listu etalonu), je-li to relevantní.
- Obsah etalonové odměrné nádoby se přelije do zkoušené nádoby postavené na vodorovné desce. Po skončení souvislého výtoku vody se musí vyčkat 10 s, aby voda odkapala.
- Skutečný objem zkoušené nádoby se zjistí pomocí vymokřené dělené pipety nebo byrety tak, že se podle potřeby odebere nebo přidá potřebné množství vody k dosažení stavu, kdy horní okraj plnicí čárky zkoušené nádoby bude tečnou nejnižšímu bodu menisku při směru pohledu v téže rovině. Množství vody takto přidané nebo odebrané představuje chybu Δ .
- Pokud jsou na nádobě vyznačeny dva nebo maximálně tři objemy, musí se provést zkouška obou vyznačených objemů.

8.2.2.3 Vyhodnocení zkoušky správnosti

Vyhodnocení zkoušky správnosti objemu odměrné nádoby pomocí etalonové odměrné nádoby:

Hodnota relativní chyby objemu zkoušené odměrné nádoby se vypočítá z následující rovnice:

$$\delta = \left(\frac{\Delta}{V_{jm}} \right) \cdot 100 \quad \% , \quad (1)$$

kde Δ chyba objemu odměrné nádoby změřená podle 8.2.2.2 v ml;

V_{jm} jmenovitý objem etalonové nádoby (identický se jmenovitým objemem zkoušené nádoby) v ml.

Zjištěné chyby zkoušeného měřidla nesmí překročit příslušné hodnoty největších dovolených chyb uvedených v kapitole 8.1, tabulce 1.

9 **Oznámené normy**

ČMI oznámí pro účely specifikace metrologických a technických požadavků na měřidla a pro účely specifikace metod zkoušení při schvalování jejich typu a ověřování, vyplývajících z tohoto opatření obecné povahy, české technické normy, další technické normy nebo technické dokumenty mezinárodních popřípadě zahraničních organizací, nebo jiné technické dokumenty obsahující podrobnější technické požadavky (dále jen „oznámené normy“). Seznam těchto oznámených norem s přiřazením k příslušnému opatření oznámí ČMI společně s opatřením obecné povahy veřejně dostupným způsobem (na webových stránkách www.cmi.cz).

Splnění oznámených norem nebo splnění jejich částí se považuje v rozsahu a za podmínek stanovených tímto opatřením obecné povahy za splnění těch požadavků stanovených tímto opatřením, k nimž se tyto normy nebo jejich části vztahují.

Shoda s oznámenou normou je jedním ze způsobů, jak prokázat splnění požadavků. Tyto požadavky mohou být splněny i jiným technickým řešením garantujícím stejnou nebo vyšší úroveň ochrany oprávněných zájmů.

II. ODŮVODNĚNÍ

ČMI vydává podle § 14 odst. 1 písmeno j) zákona o metrologii k provedení § 11a odst. 3 zákona o metrologii toto opatření obecné povahy, kterým se stanovují zkoušky při přezkoušení stanovených měřidel – „výčepní nádoby“.

Vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů, zařazuje v příloze Druhový seznam stanovených měřidel uvedený druh měřidel pod položkou 1.3.2 a mezi měřidla podléhající schvalování typu a povinnému ověřování.

Tento předpis (Opatření obecné povahy) bude oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

III. POUČENÍ

Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek § 173 odst.2 SprŘ.

Dle ustanovení § 172 odst. 5 SprŘ se proti rozhodnutí o námitkách nelze odvolat ani podat rozklad.

Soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení dle ust. § 94 až § 96 SprŘ. Účastník může dát podnět k provedení přezkumného řízení ke správnímu orgánu, který toto opatření obecné povahy vydal. Jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do třiceti dnů podateli. Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze dle ust. § 174 odst. 2 SprŘ vydat do tří let od účinnosti opatření obecné povahy.

IV. ÚČINNOST

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnost patnáctým dnem od dne vyvěšení na úřední desce (§ 24d zákona o metrologii).

RNDr. Pavel Klenovský v.r.
generální ředitel

Za správnost vyhotovení: Mgr. Tomáš Hendrych

Vyvěšeno dne: 21. 10. 2019

Podpis oprávněné osoby, potvrzující vyvěšení: Tomáš Hendrych v.r.

Sejmuto dne: 26. 11. 2019

Podpis oprávněné osoby, potvrzující vyvěšení: Tomáš Hendrych v.r.

Účinnost: 5. 11. 2019

Podpis oprávněné osoby, potvrzující vyvěšení: Tomáš Hendrych v.r.